

GAZETA PORANNA.

W A R S Z A W A.

Niedziela dnia 21 Marca 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy której wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznożenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790

Komitet Towarzystwa Wsparcia podupadłych artystów muzyki oświadcza najczulszą wdzięczność W. Aleksandrowi Drejschok, nadwornemu fortepianście J. K. W. W. Księcia Meklemburg-Schweryńskiego za okazaną przez niego łaskę, w daniu koncertu dnia 18 b. m., którego cały dochód przeznaczony został na pomnożenie funduszu tego Towarzystwa. Pamięć Jego znakomitego talentu, również i dobroczynność zawsze pozostanie w sercach wszystkich osób, składających to zgromadzenie, które uznało za zaszczyt i obowiązek upraszać go, aby przyjął zechciał mianowanie go Członkiem honorowym rzeczonoego Towarzystwa. 1)

Dnia $\frac{8}{30}$ b. m. o godzinie 3 z południa, doszła tu przez sztafetę z miasta Zawichosta wiadomość, że lody pod tём miastem na rzece Wiśle ruszyły dnia $\frac{7}{19}$ t. m. o godzinie 2 po południu, i woda weszła do wysokości stóp 11 i cali 2 nad zero. Mieszkańcy zatem nadwiślańscy wcześniej tak dla własnego bezpieczeń-

stwa, jako też i przedmiotów przy brzegach Wisły znajdujących się, winni przedsięwziąć środki zabezpieczające przy spodziewanem co chwila puszczaniu lodów i wystąpieniu rzeki z koryta.

Dyrekcya projektowanej kolei żelaznej między Hamburgiem a Berlinem upoważniła wyłączenie dom handlowy Józefa Epstein w Warszawie do przyjmowania w Królestwie Polskiem podpisów na to ważne i tyle korzyści dla Akcyonaryuszów przedstawiające przedsięwzięcie. Prospekt i warunki przejrane być mogą w kantorze pomienionego domu. Termin do zgłaszania się oznaczony jest ostatecznie do dnia 15go Kwietnia r. b.

Wyszedł z druku Nr. 11. Ziemiańina, Tygodnika Rolniczo-Technologicznego i zawiera: Gospodarstwo wiejskie: O uprawie i suszeniu marzanny farbierskiej, (dokonczenie). — Piwo warstwo: Sposób klarowania piwa, i w których miesiącach warzyć je należy. — Cukrownie burakowe: Obecny stan cukrowniów w Europie. — Leśnictwo: O suszeniu kory garbarskiej. Literatura krajowa rolnicza: Wybór ekonomicznych wiadomości w r. 1771 wydany, (dokonczenie). — Rozmaitości: Niezawodny sposób odwyknienia od pijaństwa.

1) Dochód z koncertu danego przez Pana Drejschok na korzyść wymienionego wyżej Towarzystwa przyniósł czystego funduszu 4,102 zł. gr. 10; która to kwota już dołączona została do funduszu Towarzystwa znajdującego się w Banku, a który dziś 15,300 zł. czyni. Nadto, 5 wdów pozostałych po zmarłych Członkach Towarzystwa używa już dobrodziejstw tej Instytucji filantropijnej, pobierając według zasad wsparcie stałe.

LONDYN 10 marca. — Izba wyższa na onegdajszym posiedzeniu zajmowała się sprawozdaniem kommissji amerykańskiej izby reprezentantów o sporze z Anglią, a na zapytanie hrabiego Mountcashel; czyli podane przez dzienniki sprawozdanie jest autentycznym, od-

rzekł Lord Melbourne, iż nie może z pewnością donieść izbie, czyli rząd otrzymał depeşe do posła w Washingtonie, lecz obawia się, czyli doszłe wiadomości nie są prawdziwemi.

W izbie niższej poraz 3 odczytano bil o wynagrodzeniu dla Lorda Keane i odrzucono poprawkę pana Hume większością 128 głosów przeciw 40. — Przedmiotem długich rozpraw było żądanie O'Connella względem wyznaczenia kommissy do rozpoznania zarzutów, poczynionych Lordowi Cardigan, jako dowódcy pułku, a nie tylko wielu Torysów lecz i sekretarz wojny, pan Macanlej, temu się stanowczo oparli. W końcu Feldzeugmeister, Sir Hussey Vivian, przedstawił etat artylleryi na rok bieżący, który wynosił 186,900 funtów więcej jak w roku zeszłym. Później Lord John Russel otrzymał pozwolenie przedstawienia bilu o zniesieniu kary śmierci w niektórych razach. Wczorajsze obrady izb nie szczególnego nie przedstawiają dla czytelników zagranicznych.

Z ostatnich wiadomości z Chin i Indyj wschodnich okazuje się, że Chińczykowie starają się zyskać na czasie, do d. 18 grudnia układy z nimi żadnych nie wydały skutków. Dnia 6 października zawiadomił admirał Elliot znajdujących się w Tshuzan Anglików o zawarciu rozejmu z Chinami, na mocy którego zabory angielskie ograniczają się na wyspie Tschuzan i innych pomniejszych. Dnia 20 listopada Admirał ze znaczną eskadrą udał się do Tongku, a d. 21 kapitan Elliot, wsiadłszy na parostatek Królowa, odpłynął do warowni Bocca, z listem do Kiszyna. Wyprawiono posłańca z flagą rozejmową, do którego Chinczy cy strzelili z twierdzy, a kula trafiła w statek, który wypuściwszy dwie bomby do twierdzy, wrócił do eskadry. Kapitan Elliot pospieszył przeto do Macao i z tamtąd tajemną drogą list przesłał. 26 października przygotowywano się do uderzenia na Bocca, gdyż Kiszyn zdawał się czynić niepotrzebną zwłokę, tymczasem odprawił on uroczysty wjazd do Kantonu, uwiadomiwszy wprzód Admirała o przybyciu swoim. 29 października Admirał dla choroby sercowej złożył dowództwo wyprawy w ręce

Sir J. Gordona Bremera i na pokładzie statku Volage udał się do Anglii. Dotąd wszystko zdaje się zostawać in statu quo. Gdy w Kantonie Kiszynowi lud zarzuty czynił, oświadczył on, że sam nie widział się z kapitanem Elliot u rzeki Peiho, lecz wysłał na konferencyą dwóch podwładnych. Napróżno usiłowano uwolnić więzionego w Kantonie (1) pana Stanton, a co się stało z innymi więźniami, niewiadomo. Anglicy z radością dowiedzieli się o objęciu dowództwa przez Komodora Bremera; miał zagrozić wznowieniem kroków nieprzyjacielskich, jeżeli Kiszyn do układów nie przystąpi. 14 i 17ty grudnia przeznaczono na rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich, lecz 13go przybył kapitan Elliot do Macao, zawiadamiając kupców że rozejm został przedłużony. W Bombay obawiano się skutków tej zwłoki i powiększej części nie wierzo w przyrzeczenia Kiszyna.

Morning Chronicle zbija wieść o konferencyi dla uregulowania wschodniej kwestyi, lecz ten ministeryalny dziennik dodaje, że rząd zajmuje się teraz głównie przeznaczeniem Dardanellów w Bosforu.

Otworzono już testament Lorda Holland. Osobisty jego majątek wynosi 60,000 fun. szterł. zmarły Lord przekazał go żonie i dzieciom. Księżu Bedford, hrabiom Grey i Granville oraz Lordowi Brougham zapisał kosztowne obrazy, a Lordowi J. Russel akcye na most Waterloo. Mimo mowy, w której biskup Londynu wystawiał w sposób naganny saturnalia karnawałowe, zeszłej soboty znowu był bal maskowy w teatrze Drurylane, na którym widziano wiele tutejszych znakomitych osób.

PARYZ 11 marca. — Izba Parów. Onegdaj po odczytaniu protokołu, Księżę Moskwy prosił o głos i bronił artykułów na korzyść sprawy jego ojca w dziennikach opozycyjnych umieszczonych. Wczoraj izba zajmowała się projektem do prawa o składzie sztabu głównego marynarki. W moc I artykułu w czasie poko-

(1) Późniejsze wiadomości donoszą, że Kiszyn uwolnił P. Stanton.

ju ma tylko być 2 Admirałów, w czasie wojny 3—2 art. chce, aby godność admirałską udzielano tylko temu Vice-Admirałowi, który dowodził wojskiem morskim, lub flotą, i znakomite położył zasługi, lub odznaczył się bohaterkim czynem, lecz kommissya wniosła taką poprawkę: godność admirała udzielaną być ma temu Vice-admirałowi, który w czasie wojny, mając pod rozkazami wielu wyższych oficerów, naczelnie dowodził dywizją lub flotą morską.

Piszą z Algieru pod d. 28 *lutego*. Nowy nasz generalny gubernator zaraz po przybyciu swoim jeździł do Blida. Wkrótce odwiedzi on Bugią, Dschigelli, Philippeville i Bonę dla dokładnego poznania miejscowości, nim rozpocznie wiosenną wyprawę. Jenerałowie Galbois i Schramm, wracają do Francji. Pierwszego zastąpi w Konstantynie jenerał Negrier.

Dzisiejszy Dziennik *sporów* tak się wyraża o oporze Mehmeda Alego: »Wiadomość ta mocno nas niepokoi. Dziedzictwo pod podobnemi warunkami jest ostatniem szyderstwem, a zostawiona mu władza zbyt wątpliwa. Nie wiemy kto był doradcą tak smutnych warunków i skąd pochodzi tak ciągła chęć przeciwnia się przywróceniu porządku na wschodzie.«

Dziś w trybunale handlowym toczył się proces pana Mauguin z Księciem Ludwikiem Napoleonem. Treść jego taka: W r. 1839 pan Mauguin sprzedał Księciu własność dziennika *Commerce* z warunkiem zaspokojenia pretensyj dawniejszych akcyonaryuszów dziennika. Książę sprzedał znowu dziennik panu Lesseps, lecz akcyonaryusze twierdząc, że nie zostali zaspokojeni przez pana Mauguin, żądali unieważnienia sprzedaży dziennika Księciu Ludwikowi. Książę ze swojej strony obstaje, aby się udali do pana Mauguin. Obroncą Księcia jest pan Berryer.

FRANKFURT n. M. 13 *marca*. Czynniami wsparte pełne pokoju wiadomości z Francji, ucieszyły wszystkich, a mianowicie świat handlowy, dając pochop do nowych spekulacyj. Papiery idą w górę na giełdzie naszej, tém bar-

dziej, że i z Amszterdamu nadeszły pomyślane wiadomości. Lecz dziś była na giełdzie reakcyja z powodu niskich kursów w Paryżu i Londynie. Najbardziej chciano się pozbywać papierów amerykańskich. Nie sądzono jednak, aby przyszło do zerwania zgody między Anglią i Stanami Zjednoczonymi, lecz utrzymywano, że się w tej sprawie nie obejdzie bez wdania się dyplomatyki. Ren i Men mocno wezbrały.

MADRYT 3 *marca*. — Z pewnością głoszą, że na godność prezesa senatu wyniesiony zostanie hrabia Almodovar. Rząd zajmuje się teraz odrzuceniem nowego prawa o prassie.

Kuryer z Barcellony doniósł rządowi, że polityczny szef municypalności i mieszkańcy Barcellony objawili życzenie, aby dozwoloném być mogło tamtejszemu patryotycznemu towarzystwu i nadal istnieć, byleby się zajmowało jedynie rzeczami dla ogółu pożytecznemi. Atoli nie zdaje się, aby rejencya temu żądaniu uczyniła zadosyć.

Donoszą z Granady, że przyszło tam do żwawych niespokojności, z przyczyny, że kat tamtejszy czyścił narzędzia swoje w fontannie publicznej, z której wody wszyscy używają.

LIZBONA 1 *marca*. — Na przedstawienie ministra skarbu, pana Miranda, ministrowie zgodzili się na zniesienie projektu do prawa o wprowadzeniu nanowo fuerozów; sądzili bowiem, że obstawianie przy projekcie zagrozi im upadkiem. Mimo to mówią tu o częstkowej zmianie w ministryum. Wydział marynarki i spraw wewnętrznych mieli objąć Vice br. Sada Bandeira i pan Silwa de Sanchez, obaj Septembryscy, lecz na teraz za nie podziękowali. Obrady nad 6-letnim traktatem ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej dziś izba deputowanych ukończyć miała.

KONSTANTYNOPOL 17 *lutego*. — Spokojność wszędzie przywrocena, porządek wraca do wszystkich władz, handel się ożywia. — Wojsko egipskie już zupełnie Syrję opuściło. — Ibrahim Basza mocno choruje w Gaza, gdzie go leczy medyk angielskiej floty. Obawiają się o życie jego, z powodu znannej niewstrzeżności.

Piszą z Rhodos: Na wyspie *Kalymnos* miały miejsce niespokojności, których przyczyna do-
tąd niewiadoma. Zabito dwie czy trzy osoby
i wielu raniono. Mieszkańcy wyspy podzielili
się na dwa stronnictwa, z których znakomit-
sze, które przemocą chciało poskromić napad,
składa się z osób najszanowniejszych, tchną-
cych pokojem i stanowi prawie trzy części
ludności.

ALEXANDRYA 17 lutego. — Przybyły tu pa-
rostatki *Nil* i *Hadschi Baba*. Oba wracając
z Gaza zatrzymały się w Damiecie. *Nil* miał 400
żołnierzy na pokładzie swoim, a między ni-
mi 60 chorych. *Hadschi Baba* między 900
miał 50 umarłych. *Ibrahim* przyjedzie do
Damietty na statku *Hadschi Baba*, z kąd uda
się ładem do Kairu. Zdrowie jego nienajle-
psze; ma on rodzaj żółtaczk, brzmieją mu
członki, skąd niektórzy sądzą, że ma wodną
puchlinę. Broda mu zupełnie posiwiała, w
pożyciu tak stał się nieznośnym że go wszyscy
Mamelucy i słudzy opuścili. W odwrocie miał
zamiar iść prostą drogą, ale bandy powstańców
wszędzie mu przeszkadzając, zmusiły go do o-
krążania i przedłużenia marszu. Dwa tygodnie
wojsko niemające żywności przestawało na
kónskiem i osłém mięsie, a przez 3 dni ani kro-
pli wody nie widziało; co naturalnie stało się
powodem wielkiej śmiertelności. *Ibrahim*
przybywszy do Gaza, wysłał wielbłądy obła-
dowane żywnością dla uratowania zostających
w tyle od głodnej śmierci. 10,000 kobiet znaj-
dujących się przy armii wcale jej nie były
ciężarem, żywiły one własnymi piersiami osła-
bionych żołnierzy dla dodania im siły do marszu.
W odwrocie generał *Achmed Basza Menieli*
zasługuje na pochwałę; przebiegał on Syryą,
zbiierał rozproszone wojsko i zagwałdzał
nie potrzebne armaty. W drodze zbiegło mu
120 ludzi do pewnego miasteczka (którego na-
zwiska nie wyrażono). *Achmed* zagroził wy-
sadeniem miasteczka w powietrze, a 84 zbiegów
mu przyprowadzono, których natychmiast roz-
trzącać kazał. Ten postępek wstrzymał de-
zercyą. — *Ibrahim* zbyt zimno przyjmował po-

4

słów angielskich, którzy znajdowali się przy
nim dla wstrzymywania napadu powstańców.
Oznajmił im, że nie uznaje konwencji zawar-
tej między *Napierem* i *Ojcem* jego, a *Syryą* o-
puszcza dla tego, iż wytrzymać dłużej nie mógł
w kraju gdzie ciągle pod bronią stać należało.
Przedwczoraj dowiedzieliśmy się o przybyciu
Solimana baszy do Kairu.

MAKAO 11 grudnia. Kapitan *Elliot* jest zno-
wu angielskim pełnomocnikiem, gdyż *Komo-*
dor Bremer objął tylko dowództwo nad woj-
skiem. — Kupcy tutejsi nie są wcale z tego
kontenci, znając słabą chwiejącą się politykę ka-
pitana. Jednak *Kiszyn* zdaje się być gotowym
do zapłacenia Anglikom miliona fun. ster. i o-
twarcia nanow handlu.

BUENOS AYRES. — Dzienniki angielskie dono-
szą, że generał *Oribe* przysłał depesze do rzą-
du tutejszego, zawiadamiając o spotkaniu w d.
28 października r. z. wydarzoném, w którym
Lavalla na miejscu *Quebrachelo* zwaném zupeł-
nie pobity został. 1500 poległych, cała jego
artyllerya, ładunek i wiele niewolnika zabrane
zostały, a sam z trudnością umknął. Armia u-
nitaristów zniszczoła. Sztandary *Lavalla* wpa-
dły w nasze ręce.

Wiadomości handlowe.

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich
płacono za korzec żyta zł. 16 gr. 22; psze-
nicy zł. 24 gr. 21; grochu polnego zł. 17
gr. 27; cukrowego zł. — gr. —; fasoli zł. 38 gr.
17; jęczmienia zł. 16 gr. 8; owsa zł. 11 gr. 2;
mąki pszennej przedniej zł. 39 gr. 28; ordy-
naryjnej zł. 39 gr. 11; żytniej pyłowej zł. 26
gr. 12; kaszy jaglanej zł. — gr. —; gryczanej
zwyczajnej zł. 29; gr. 11; drobnej zł. 56 gr. 23;
perłowej zł. —; ordynaryjnej zł. 23 gr. 22; słomy
centnar 100 - funt. zł. 2 gr. 8; siana zł. 4 gr.
4 szeń dREW sosnowych zł. 43; wół dobry
zł. —; wieprz dobry zł. 90; średni zł. 72; lichy
54; masła funt. zł. 1 gr. 6; słoniny funt gr. 18;
kartofli kor. zł. 4 gr. 20; okowity 10 pr. gart.
zł. 4 gr. 28; szumówki 6 pr. zł. 2 gr. 29.